

รายงาน นวัตกรรมและสื่อการสอนจากนกรงหัวจุก

จัดทำโดย

นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

ชั้นปีที่ 1

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนิศา ธรรมบัญญัติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นูรีดา จะปะกียา

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชารายวิชา การจัดกิจกรรมความฉลาดทางอารมณ์

และสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย (1107105-4)

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

คำนำ

รายงานเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา การจัดกิจกรรมความฉลาดทางอารมณ์ และสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้ได้ศึกษาหาความรู้ในเรื่อง นกปรอดหัวโขน หรือ นกกรงหัวจุก ลักษณะรูปร่าง ที่อยู่อาศัยของนกกรงหัวจุก เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการทำสื่อการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยที่เกี่ยวกับนกกรงหัวจุกและได้ศึกษาอย่างเข้าใจ เพื่อเป็นประโยชน์กับการเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำหวังว่า รายงานเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน หรือผู้ที่สนใจที่กำลังหาข้อมูลเรื่องนี้อยู่ หากมีข้อเสนอแนะหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

วันที่ 10 มี.ค. 2567

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
นกปรอดหัวโขนหรือนกกรงหัวจุก	1
นวัตกรรม และ สื่อการสอน จากนกกรงหัวจุก	
- ชั้นที่ 1 coconut shell lamp	2-3
- ชั้นที่ 2 นกกรงหัวจุกจากไหมพรม	4-5
เอกสารอ้างอิง	6
ภาคผนวก	7-8

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 นกปรอดหัวโขนหรือกรงหัวจุก	1
ภาพที่ 2 นวัตกรรม coconut shell lamp	2
ภาพที่ 3 สื่อการสอน นกกรงหัวจุกจากไหมพรม	4
ภาพที่ 4 วิธีการทำนกกรงหัวจุกจากไหมพรม	5

นกปรอดหัวโขน หรือ กรงหัวจุก

นกปรอดหัวโขน หรือ นกปรอดหัวจุก หรือที่นิยมเรียกกันว่า นกกรงหัวจุก (อังกฤษ: Red-whiskered bulbul; พายัพ: นกปัดจะลิ่ว; ชื่อวิทยาศาสตร์: *Pycnonotus jocosus*) เป็นนกที่อยู่ในวงศ์นกปรอด (Pycnonotidae) ซึ่งอยู่ด้วยกันทั้งหมด 109 ชนิด สำหรับในประเทศไทยพบได้ 36 ชนิด

นกปรอดหัวโขนเป็นนกขนาดเล็ก ขนาดโตเต็มที่ประมาณ 20 เซนติเมตร ที่มีสีส้มสวยงามและเสียงร้องไพเราะ ที่แก้มและคอจนถึงหน้าอกจะมีสีขาวและมีสีแดงเป็นเส้นอยู่ข้างหูลงมาถึงหน้าอกเหมือนเป็นเส้นแบ่งขนสีขาวกับสีดำที่มีอยู่ทั่วทั้งตัวขนส่วนหัวจะรวมกัน เป็นเหมือนหน่อตั้งอยู่บนหัวสูงขึ้นไปเหมือนหัวโขน อันเป็นที่มาของชื่อ ได้ต้องมีขนสีขาว

พบกระจายอยู่ทั่วไปในภูมิภาคเอเชียใต้, เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จนถึงเอเชียตะวันออก พบได้ใสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย ตั้งแต่ยอดเขาสูง ป่าที่ราบต่ำ จนถึงทุ่งหญ้า ชายป่า และเขตที่ใกล้กับชุมชนมนุษย์

นกปรอดหัวโขน เป็นที่นิยมในแง่ที่เป็นสัตว์เลี้ยง ที่เลี้ยงเพื่อฟังเสียงร้องอันไพเราะ และเพื่อการแข่งขันเสียงร้อง เช่นเดียวกับนกเขาชวา (*Geopelia striata*) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ติดกับมาเลเซีย คือ นราธิวาส, ปัตตานี, ยะลา ซึ่งการเลี้ยงนกชนิดนี้เป็นเหมือนหนึ่งในวัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของผู้คนที่นี่ นกปรอดหัวโขนหากได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง สามารถมีอายุยืนนานได้ถึง 11 ปี และนกตัวโตที่มีเสียงร้องไพเราะและได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดแข่งขัน อาจมีสนนราคาลงถึงหลักล้านบาท

ปัจจุบัน นกปรอดหัวโขน เป็นสัตว์ที่มีรายชื่ออยู่ในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พุทธศักราช 2535 เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง แต่มีความพยายามของผู้ที่นิยมเลี้ยงผลักดันให้เป็นสัตว์ที่เลี้ยงได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งประเด็นนี้มีทั้งผู้ที่เห็นและคัดค้าน[4]เนื่องจากจนถึงปัจจุบันนกปรอดหัวโขนที่เลี้ยงไว้เกือบทั้งหมดมาจากการจับจากธรรมชาติทั้งสิ้น ไม่ได้มาจากการเพาะเลี้ยงอย่างให้อ่างกัน ซึ่งการจับนกจากธรรมชาติเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นกชนิดนี้สูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติในภาคใต้ของประเทศไทย

นวัตกรรม และ สื่อการสอน จากนกกองหัวจุก

ชั้นที่ 1

ชื่อนวัตกรรม coconut shell lamp

ที่มาและความสำคัญ

เป็นสื่อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในจังหวัดยะลา โดยจะนำนกกองหัวจุกเป็นหัวข้อหลักในการผลิตสื่อ ซึ่งนกกองหัวจุก หรือ นกปรอดหัวโขน หรือ นกปรอดหัวจุก เป็นที่นิยมเลี้ยงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นกกองหัวจุกจะถูกแขวนไว้ตามบ้านเรือนประชาชนทั้งไทยพุทธและมุสลิมแทบทุกหลังคาเรือน ตามปกติแล้วชาวบ้านเมื่อมีเวลาว่างจะนำนกกองหัวจุกมาประชันเสียงกัน โดยจะรวมตัวกันตามสถานที่ต่างๆ อันแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นอันงดงาม และความเป็นเอกลักษณ์ที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งสามารถนำสื่อที่ได้มาจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างจินตนาการให้กับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
3. เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชน
4. เพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน
5. เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าและความสำคัญของวัสดุเหลือใช้

เป้าหมายและขอบเขตของการสร้างสื่อนวัตกรรม

บุคคลทั่วไปและนักเรียนชั้นอนุบาล ช่วงอายุ 4-6 ขวบ

วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาขั้นตอนการทำ
2. ออกแบบสิ่งประดิษฐ์
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์
4. ลงมือปฏิบัติงาน
5. จัดทำการนำเสนอสื่อ

วัสดุ/อุปกรณ์

1. กะลามะพร้าว
2. กาวร้อน
3. หลอดไฟ (มีสาย)
4. กระดาษทราย
5. ดินสอ
6. สว่านเจาะ
7. มีด
8. เลื่อยฉลุ/ใบเลื่อย
9. ดินสอ
10. ลูกบิด
11. สติกเกอร์ (นก)
12. เชือกสี
13. กระดาษสติกเกอร์
14. ปืนกาว
15. แห้งกาวร้อน

ขั้นตอนการทำ

1. เลือกขนาดกะลามะพร้าวให้พอเหมาะ
2. นำกะลามะพร้าวมาขีดด้วยมีดให้กะลามะพร้าวมีผิวเรียบ
3. นำกะลามะพร้าวมาขีดด้วยกระดาษทรายอีกครั้งเพื่อความเรียบ
4. นำกะลามะพร้าวมาเจาะรู
5. นำกะลามะพร้าวมาแบ่งครึ่งเพื่อใช้เป็นฐาน
6. นำหลอดไฟมาประกอบเข้ากับกะลามะพร้าว
7. นำฐานและลำตัวของกะลามะพร้าวมาติดเข้าด้วยกัน
8. นำกะลามะพร้าววาดให้เป็นลวดลาย เพื่อทำเป็นส่วนหัว
9. นำชิ้นส่วนที่ได้มาประกอบกัน

วิดีโอขั้นตอนการทำ

<https://www.youtube.com/watch?v=mujviqOr74E>

งบประมาณ

150 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
2. เด็กเห็นคุณค่าและความสำคัญของวัตถุเหลือใช้
3. ช่วยให้เกิดเด็กและเยาวชนรู้จักอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีในชุมชน

ขั้นที่ 2

ชื่อนวัตกรรม นกกรงหัวจุกจากไหมพรม

ที่มาและความสำคัญ

นกปรอดหัวโขนหรือนกกรงหัวจุกเป็นนกที่มีความสวยงาม มีเสียงที่ไพเราะ ประกอบกับในช่วงนี้มีเพลงที่ชื่อว่า “นกกรงหัวจุกมันรัก” กำลังเป็นกระแส เป็นเพลงที่เด็กปฐมวัยได้ยินบ่อย ๆ และชอบร้อง เด็กมีความสนใจเกี่ยวกับนกกรงหัวจุกเป็นอย่างมาก เพียงแต่เด็กนั้นไม่ค่อยได้เห็นและสัมผัสกับนกกรงหัวจุกจริง ๆ จึงได้ทำสื่อที่เด็กสามารถจับต้องได้ และเล่นได้ นั่นก็คือ นกกรงหัวจุกจากไหมพรมขึ้นมา เราได้เชื่อมโยงการทำสื่อชิ้นนี้ให้เกี่ยวข้องกับรายวิชาการจัดกิจกรรมความฉลาดทางอารมณ์และสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยได้นำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และสังคมให้กับเด็กปฐมวัยผ่านการเล่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กได้รู้จักเกี่ยวกับนกกรงหัวจุกมากขึ้น
2. เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ให้เด็กรู้จักอดทน และรอคอย
3. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น
4. เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายกล้ามเนื้อเล็กจากการจับและร้อยไหมพรม

เป้าหมายและขอบเขตของการสร้างสื่อนวัตกรรม

นักเรียนชั้นอนุบาล ช่วงอายุ 4-6 ขวบ

วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาขั้นตอนการทำ
2. ออกแบบสิ่งประดิษฐ์
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์
4. ลงมือผลิตสื่อ
5. นำสื่อไปใช้ทำกิจกรรมกับเด็ก

วัสดุ/อุปกรณ์

- 1.ไหม 4 สี ด้าย น้ำตาล ขาว แดง
- 2.กรรไกร
- 3.ลูกตาตุ๊กตาแบบกลิ้ง
- 4.ปิ่นกาว

5. แต่งกาวย้อน

5. กระดาษเหลือใช้

ขั้นตอนการทำ

1. ม้วนไหมพรมให้ให้มีขนาดยาวเท่า ๆ กันกับสีอื่นตามความต้องการและขนาด
2. ตัดครึ่งของไหมพรมที่ม้วนแล้วผูกไว้ตรงกลาง
3. เอาผ้าไหมตามสีที่ต้องการมาตั่งไว้ให้เป็นรูปบวก
4. เอาไหมพรมที่ทำเป็นรูปบวกเข้าหากันแล้วผูกไว้
5. ม้วนเข้าหากันให้เป็นรูปทรงนก แล้วผูกหาง ตกแต่ง
6. หลังจากที่เป็นตัวแล้วเอาตากับปากไปติดไว้เป็นอันเสร็จ

งบประมาณ

350 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กมีความสุขและสนุกสนานจากการเล่นสื่อกรงหัวจุกจากไหมพรม
2. เด็กได้รู้จักกับกรงหัวจุกมากยิ่งขึ้น
3. เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
4. เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองจากการเล่นที่ประสบผลสำเร็จ
5. เด็กสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้หลังจากการเล่น

เอกสารอ้างอิง

นกปรอดหัวโขน.(2566).[ออนไลน์].ได้จาก: <http://th.wikipedia.org/wiki/นกปรอดหัวโขน>
[สืบค้นเมื่อ วันที่ 11 มีนาคม 2567].

ภาคผนวก

